

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/61/2018
Identifikačné číslo spisu: 1513209984
Dátum vydania rozhodnutia: 17.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1513209984.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ČSOB Leasing, a. s., so sídlom Panónska cesta 11, Bratislava, IČO: 35 704 713, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Štúrova 13, Nitra, proti žalovanému 1/ PN-TRANS s. r. o., so sídlom Kupeckého 4859/38, Piešťany, IČO: 44 082 797 a žalovanému 2/ Mgr. O. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., S., právne zastúpenému JUDr. Mgr. Mariánom Kropajom, PhD., advokátom, so sídlom Krajinská 3, Piešťany, o zaplatenie 21 334,67 EUR s príslušenstvom a odmenou 71,12 eur zo zmenky, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/116/2014, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. septembra 2017 č. k. 3CbZm/45/2017-138, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného 2/ sa odmieta.
- II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 20. septembra 2017 č. k. 3CbZm/45/2017-138 (v poradí druhý) potvrdil odvolaním napadnutý prvý výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 27. februára 2017 č. k. 1CbZm/116/2014-114, v ktorom súd prvej inštancie ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz z 20. januára 2014 č. k. 1Zm 75/2013-16 proti žalovanej 2/. Druhý výrok, v ktorom súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu, zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

2. Rozhodol tak s odôvodením, že vo veci samej sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie uvedeným v napadnutom rozhodnutí a ako vecne správny ho potvrdil. Žalovaná 2/ v podstate v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie už nevyporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. K námietke žalovanej 2/ týkajúcej sa skutočnosti, že jej zdravotný stav jej neumožňoval zúčastniť sa pojednávania dňa 27.februára 2017, čo bolo zákonnej sudkyňi oznámené a preukázané, odvolací súd poukazujúc na obsah spisu konštatoval, že žalovaná 2/ v priebehu konania niekoľkokrát žiadala o odročenie pojednávania. Prvýkrát žiadala o odročenie pojednávania vytýčeného na

deň 9. február 2015, kedy predložila súdu aj potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, čo súd akceptoval a pojednávanie odročil. K žiadosti o odročenie pojednávania vytýčeného na deň 7. september 2015 žalovaná 2/ predložila správu ošetrojúceho lekára zo dňa 4. septembra 2015, no napriek tomu súd prvej inštancie pojednával aj bez jej prítomnosti a vo veci samej rozhodol rozsudkom č. k. 1CbZm 116/2014-81. Odvolací súd poukázal na to, že uvedený rozsudok zrušil práve z dôvodu odňatia možnosti žalovanej 2/ konať pre súdom. Odvolací súd zdôraznil, že následne žalovaná 2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu opätovne žiadala o odročenie pojednávania konaného dňa 10. októbra 2016, bez predloženia dokladov preukazujúcich nemožnosť dostať sa na pojednávanie. Na pojednávaní konanom dňa 27. februára 2017, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku sa žalovaná 2/ opätovne nezúčastnila, jej právny zástupca neprítomnosť žalovanej 2/ len ústne ospravedlnil s uvedením, že zdravotný stav žalovanej 2/ stále nie je dobrý, no nepožiadala o odročenie pojednávania. So zreteľom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že neexistoval dôvod, resp. neboli splnené zákonné podmienky na odročenie pojednávania. Preto nebola postupom súdu odňatá možnosť žalovanej 2/ konať pred súdom.

3. V prípade námietky žalovanej 2/, že pri podpisovaní zmeniek konala v omyle odvolací súd v celom rozsahu odkázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku a na doplnenie jeho správnosti dodal, že uvedené tvrdenie žalovanej 2/ sa javí ako účelové a nedôvodné, nakoľko zo zmeniek predložených žalobcom jasne vyplýva, že žalovaná 2/ podpisovala štyri zmenky s rôznym dátumom vystavenia (jednu vystavenú dňa 2. mája 2008, dve vystavené dňa 28. apríla 2009 a jednu dňa 8. júla 2009), pričom z ich obsahu jednoznačne a zreteľne vyplýva, že ich podpisovala ako ručiteľ za príjemcu, pričom ako ručiteľka bola jasne označená menom a priezviskom, dátumom narodenia a adresou trvalého pobytu. Vzhľadom na záver, že žalovaná 2/ pri podpisovaní zmeniek preukázateľne nekonala v omyle, odvolací súd vyhodnotil za neopodstatnenú aj námietku, že súd prvej inštancie opomenul výsluch ňou navrhovaného svedka, nakoľko jeho výsluch bol s poukazom na uvedené skutočnosti nadbytočný.

4. K odvolacej námietke žalovanej 2/, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že žalobca vozidlá, ktoré boli predmetom leasingových zmlúv predal a za akú cenu, pričom týmito informáciami disponuje len žalobca, odvolací súd uviedol, že žalovaná 2/ k tomuto tvrdeniu ani v samotných námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu neuviedla žiadne iné relevantné skutočnosti a ani nenavrhol žiadny dôkaz, z ktorého by malo vyplývať, či a akú finančnú hotovosť žalobca týmto predajom získal.

5. Čo sa týka výroku napadnutého rozsudku o nároku žalobcu na náhradu trov konania, odvolací súd sa nestotožnil s názorom a záverom súdu prvej inštancie. Odvolací súd v tomto smere zdôraznil, že ak ide o návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, podľa vyššie citovaného § 471 ods. 2 C. s. p., tieto konania sa dokončia podľa doterajších predpisov, teda podľa Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), a to nielen konanie a rozhodovanie vo veci samej, ale aj rozhodovanie o náhrade trov konania a ich výške, súvisiacich s predmetným konaním vo veci samej. Len v prípade, ak by išlo o nárok zo zmenky, ktorý by sa uplatňoval v „klasickom“ konaní, teda nie formou návrhu na vydanie zmenkového platobného rozkazu, po 1. júl 2016 sa už na konanie použije C. s. p.. Z uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie s poukazom na § 471 ods. 2 C. s. p.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Navrhla napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Taktiež navrhla, aby dovolací súd povolil odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Prípustnosť dovolania vyvodila z ust. § 420 písm. f/ C. s. p. tým, že odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V dovolaní namietala, že jej súd prvej inštancie odňal možnosť konať pred súdom, keď konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Uviedla, že súd prvej inštancie porušil tiež rovnosť účastníkov v konaní pred súdom, keď nepripustil výsluch jediného svedka, ktorého navrhla žalovaná 2/, čím rozhodol jednostranne v prospech žalobcu, bez toho, aby súd prvej inštancie komplexne posúdil všetky dôkazy a vec spravodlivo rozhodol.

7. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca a stotožňujúc sa s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho správnosťou navrhol dovolanie žalovanej 2/ odmietnuť ako nedôvodné.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

9. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex - Civilný sporový poriadok. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a procesné účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, je potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nemá byť „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012). Výnimočnosťou tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti, ktorá spolu s interpretačnou praxou dovolacieho súdu (tiež ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva) sleduje zachovanie jedného zo základných princípov právneho štátu - princípu právnej istoty.

10. Najvyšší súd vo viacerých v rozhodnutiach vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016 vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní nižších súdov, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

11. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého zo samej (výnimočnej) podstaty každého mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu stanovujúcu podmienky, za ktorých je prípustné prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia súdu, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

12. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon (uznesenie najvyššieho súdu 3ECdo/154/2013 z 26. mája 2015)

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 25. júla 2018, sp. zn. 3Obdo/23/2018, ktoré v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikované ako judikát R

79/2018, zaujal právny záver, v zmysle ktorého „aj dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, vydanému v „zmenkovej veci“, podané po 30. júni 2016, musí obsahovať náležitosti uvedené v ustanovení § 428 Civilného sporového poriadku a musí sa opierať o dovolacie dôvody upravené v ustanoveniach § 431 a § 432 Civilného sporového poriadku. Prípustnosť podaného dovolania v takom prípade posudzuje dovolací súd podľa ustanovení § 419 a nasl. Civilného sporového poriadku.“

14. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. dovolanie je prípustné voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné súd vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci dovolacieho súdu (viď k tomu napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd, bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach Civilného sporového poriadku (obdobne aj I. ÚS 438/2017).

15. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa mohol dovolací súd zaoberať dovolaním, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. okrem iného, aby dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p. Ak dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal správnosťou napadnutého rozhodnutia. Na posúdenie otázky prípustnosti dovolania je pritom zásadne príslušný dovolací súd (IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 163/08). Za predpokladu, že by najvyšší súd - bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa - pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu druhej sporovej strany.

16. Prípustnosť dovolania v danej veci bola žalovanej 2/ vyvodzovaná z ust. § 420 písm. f/ C. s. p.

17. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania primárnym pre dovolací súd bolo posúdenie, či dovolateľ splnil podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

19. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento

pojmem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

21. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1ECdo/10/2014, 3Cdo/146/2013).

22. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 C. s. p.) žalovanej 2/ vyplýva, že predmetom dovolacieho konania je výrok rozsudku odvolacieho súdu v časti potvrdzujúcej prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz z 20. januára 2014 č. k. 1Zm 75/2013-16 proti žalovanej 2/. Základom jej argumentácie vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. bolo tvrdenie, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to v súvislosti s nezohľadnením jej zdravotného stavu, a teda prejednaním a rozhodnutím veci v neprítomnosti dovolateľky, ako aj tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhovaný dôkaz, a to výsluch svedka.

23. V súvislosti s namietanými nedostatkami vo vykonanom dokazovaní, dovolací súd zdôrazňuje, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C. s. p.) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

24. Do práva na spravodlivý proces nepatrí ani právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva procesnej strany, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, IV. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97).

25. K základným právam procesnej strany nesporne patrí aj právo navrhovať a predkladať dôkazy, ale nie je procesným pochybením súdu skutočnosť, že súd procesnou stranou navrhované dôkazy neakceptoval, resp. nevykonal v tomto smere dokazovanie. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložila strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súdy nižšej inštancie neriadili. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Táto námietka dovolateľky teda vzhľadom na uvedené nie je dôvodná.

26. Pokiaľ ide o námietku dovolateľky, že procesný postup súdu prvej inštancie (ako aj odvolacieho súdu) bol nesprávny; v súvislosti s prejednaním a rozhodnutím vo veci samej v neprítomnosti

dovolatelky, dovolací súd konštatuje, že civilnom procese platí zásada, že vec sa má rozhodnúť spravidla na jednom pojednávaní. Možnosť súdu odročiť pojednávanie je potrebné z uvedeného dôvodu vnímať ako niečo výnimočné. Právna úprava odročenia pojednávania v § 183 a 184 C. s. p. si kladie za cieľ zabrániť obštrukciám, ktoré strany využívajú na opakované odročovanie pojednávania, ktoré sa v mnohých prípadoch ukázalo ako nedôvodné.

27. V záujme zjednotenia rozhodovacej praxe bolo v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikované ako judikát R 132/2014 rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. apríla 2013 sp. zn. 7 Cdo 130/2012 akcentujúce to, že § 119 ods. 3 O. s. p. (aktuálnej právnej úprave § 183 C. s. p.) bol do procesného kódexu zaradený za účelom zabezpečenia plynulosti konania a zamedzenia obštrukcií účastníkov/ strán vyhýbaním sa účasti na pojednávaní a ospravedľovaním ich neúčasti zdravotnými dôvodmi. Uvedené rozhodnutie spočíva na názore, že zdravotný stav účastníka /strany je dôvodom na odročenie pojednávania len v prípade, že účastník /strana nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania, pričom uvedené musí vyplývať z vyjadrenia ošetrojúceho lekára. O dôvod na odročenie pojednávania podľa tohto ustanovenia ide teda iba vtedy, keď (už) v čase rozhodovania súdu je žiadosť o odročenie pojednávania doložená vyjadrením lekára o tom, že žiadajúci účastník/ strana sa z relevantných zdravotných dôvodov nemôže zúčastniť pojednávania.

28. Ako vyplýva z obsahu spisu súd prvej inštancie opakovane pojednávanie odročil z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dovolateľky a jej žiadosti o odročenie pojednávania. Pojednávanie konajúceho dňa 27. februára 2017, na ktorom došlo k vyhláseniu napadnutého rozsudku sa dovolateľka opätovne nezúčastnila, právny zástupca jej neúčast' len ústne ospravedlnil dôvodom jej nepriaznivého zdravotného stavu, bez žiadosti o odročenie termínu pojednávania. Dovolací súd poznamenáva, že strana sporu alebo zástupca musia výslovne žiadať o odročenie termínu pojednávania, nakoľko ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní bez žiadosti o odročenie termínu pojednávania nemožno považovať za žiadosť strany sporu, resp. jej zástupcu o odročenie termínu pojednávania (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 345/2012). I napriek nevypočutiu dovolateľky v konaní vo veci samej, podľa názoru dovolacieho súdu nedošlo k odňatiu jej možnosti konať pred súdom z dôvodu, že výsluch účastníka je len jedným z dôkazných prostriedkov, na ktoré prihliada v rámci vykonaného dokazovania.

29. Podľa článku 17 Civilného sporového poriadku (CSP) súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

30. Podľa článku 3 ods. 1 C. s. p. každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

31. Podľa článku 8 C. s. p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

32. Vychádzajúc z uvedených zásad Civilného sporového poriadku, ako aj všeobecných právnych predpisov, každý účastník sporu má povinnosť správať sa tak, aby dal možnosť priechodnosti právu a spravodlivosti, zohľadňujúc aj právo všetkých ostatných účastníkov sporu. Touto situáciou sa mnohokrát zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva v súvislosti s citovaným článkom 6 ods. 1 Dohovoru a dospel k nasledujúcim záverom.

Ústne a verejné vypočutie predstavuje základný princíp upravený článkom 6 ods. 1 Dohovoru. Tento princíp je najmä dôležitý v kontexte trestného konania, kde vo všeobecnosti musí prvoinštančný súd spĺňať požiadavky článku 6 Dohovoru (porovnaj Jussila v. Fínsko no. 73053/01, Findlay v. Spojené kráľovstvo, 25. február 1997, § 79).

Právo byť prítomný na verejnom pojednávaní v civilných veciach nie je absolútne, osobná účasť strany sporu sa môže považovať za nevyhnutnú v prípadoch, kde charakter veci a životný štýl dotknutej osoby môže byť priamo relevantný k predmetu konania, alebo v prípadoch, keď rozhodnutie sa priamo týka osobného správania sa strany sporu (pozri Karpenko v. Ruská federácia, no. 5605/04, § 90, 13. marec 2012, Buterlevičiute, v. Lotyšsko, no. 42139/08, § 64, 12. januára 2016).

Tiež je potrebné vziať do úvahy, že národné sudy môžu brať ohľad na požiadavky na efektívitu a hospodárnosť konania a dospieť k záveru, že systematické opakované vytyčovanie a odročovanie pojednávania môžu predstavovať prekážku riadneho a včasného vedenia a skončenia konania ako ďalšej požiadavky článku 6 Dohovoru, a to rozhodnutia veci v primeranom čase (porovnaj Schuler-Zraggen v. Švajčiarsko, 24. jún 1993, § 58, Series A no. 263).

33. Dovolací súd uzatvára, že postupom súdu prvej inštancie, ako i odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a ku odňatiu jej možnosti konať pred súdom, keď dovolateľka v priebehu konania bola viackrát riadne a včas predvolaná (resp. jej právny zástupca), aby sa pojednávania zúčastnila. So zreteľom na uvedené bolo plne na zvážení konajúcich súdov, či za daných okolností bolo vypočutie žalovanej nevyhnutné (pozri Martinie v. Francúzsko [GC], no. 58675/00, § 44, ECHR 2006-VI). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemožno považovať to, že súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol v neprítomnosti dovolateľky (pozn. právny zástupca dovolateľky sa pojednávania zúčastnil). Dovolateľka vzhľadom na priebeh konania mala procesnú možnosť písomne sa vyjadrovať, dávať písomné stanoviská a vyjadrovať sa k argumentom druhej strany a k otázkam, ktoré boli súdmi nižšej inštancie riešené a mali podstatný vplyv na jeho rozhodnutie.

34. Nakoľko v rozhodovanej veci nie je daná prípustnosť dovolania z hľadiska namietaných väd zmätočnosti uvedených v ustanovení § 420 C. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej 2/ odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

35. Dovolateľka v podanom dovolaní podala aj návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (ust. § 444 ods. 2 C. s. p.). Keďže dovolací súd dovolanie odmietol, o návrhu na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia už nerozhodoval.

36. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

37. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.